

Dostępność Plus

Roczne sprawozdanie z działalności Rady Dostępności

na podstawie ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (art. 13 ust. 2 pkt. 7) (dalej: ustawa).

I. Nowy skład Rady Dostępności (II kadencja)

15 stycznia 2024 r., po 4 latach, zakończyła się I kadencja Rady Dostępności. W I kw. 2024 r. przystąpiono do działań związanych z uzgodnieniem oraz powołaniem składu II kadencji Rady Dostępności.

Do współpracy zaproszeni zostali reprezentanci podmiotów wskazanych w art. 13 ust. 4 pkt 1-8 Ustawy (24 osoby) oraz innych podmiotów istotnych w zakresie zadań Rady (art. 13 ust. 4 pkt 9 – (17 osób) jak również eksperci niezależni zaproponowani przez ministra ds. rozwoju regionalnego (art. 13 ust. 6 – (8 osób).

Ostatecznie wyłoniono 50 osobowy skład II kadencji Rady Dostępności (łącznie z przewodniczącą). Skład osobowy Rady został opublikowany na stronie:

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-europejskie-bez-barier/dostepnosc/ustawa/rada-dostepnosci/o-radzie/#Sk%C5%82ad%20Rady%20Dost%C4%99pno%C5%9Bci>

Rada rozpoczęła nową kadencję wraz z pierwszym posiedzeniem w dniu 12 kwietnia 2025 r.

Na przewodniczącą Rady na mocy upoważnienia z dnia 24 stycznia 2024 nr MFiPR/98-UM/24 została wskazana Pani Monika Sikora - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej.

I.1 Zmiany w składzie Rady

W 2024 r. nastąpiła jedna zmiana przedstawiciela Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej. W miejsce Pana Krzysztofa Kosińskiego do prac Rady Dostępności dołączył Pan Piotr Cieszewski.

Jednocześnie w okresie od lipca do listopada 2024 r. podczas nieobecności ww. Przewodniczącej Rady zgodnie z upoważnieniem z dnia 16 lipca 2024 MFiPR/422-UM/24 funkcję tę sprawował Pan Jacek Karnowski - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej.

II. Posiedzenia Rady Dostępności

W 2024 roku odbyły się trzy posiedzenia Rady Dostępności: 12 kwietnia, 11 czerwca, 5-6 grudnia.

I posiedzenie Rady Dostępności – 12 kwietnia 2024 r.

Spotkanie zorganizowano w formule stacjonarnej w siedzibie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (MFIPR). W posiedzeniu wzięło udział 58 osób, w tym 43 członków Rady Dostępności oraz 15 zaproszonych gości. Posiedzenie poprowadziła Przewodnicząca Rady Dostępności – Monika Sikora, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej.

Podczas posiedzenia wręczono Akty Powołania osobom zaproszonym do składu Rady Dostępności II kadencji.

W części merytorycznej posiedzenia omówiono:

- rolę, zadania a także organizację prac Rady Dostępności.
- Przedstawiono dotychczasowe efekty realizacji Programu Dostępność Plus, a także kluczowe kierunki działań na rzecz dostępności, które realizowane będą w 2024 r. m.in. w ramach funduszy europejskich.
- zaprezentowano i założenia projektu dot. dostępności zabytków (projekty Narodowego Instytutu Dziedzictwa) .

Przeprowadzono też dyskusję nt. obszarów, które członkowie Rady Dostępności zidentyfikowali jako ważne z punktu widzenia organizacji współpracy w II kadencji. Wśród kluczowych wątków w dyskusji znalazły się:

- potrzeba wzmocnienia działań na rzecz zapewniania dostępności architektonicznej budynków i przestrzeni - sugestia powołania inspektoratu ds. zapewniania dostępności i kontynuacja prac nad nowym rozporządzeniem o warunkach technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie zawierającego propozycje w zakresie zapewniania dostępności;
- potrzeba wzmocnienia komunikacji, promocji dostępności,
- potrzeba kontynuacji działań związanych z włączeniem do systemu edukacji wiedzy nt. dostępności i niepełnosprawności
- włączenie dostępności w proces kształtowania polityki senioralnej,
- rozwijanie dostępności w sektorze kultury, mediów, potrzeba zmian legislacyjnych,
- ujednocnianie standardów dla przestrzeni publicznych,
- wzmocnienie funkcji koordynatora dostępności, zmiany legislacyjne w kierunku wzmocnienia sprawczości koordynatorów, organizacja spotkań celem wymiany doświadczeń, wyposażenia w narzędzia wspierające prace,
- potrzeba działań wspierających wdrażanie Ustawy o spełnianiu wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze.

Propozycja utworzenia grup roboczych Rady Dostępności. Po posiedzeniu podjęto działania mające na celu organizację prac Grup roboczych a także samej Rady m.in. przyjęto nowy Regulamin prac Rady Dostępności.

II posiedzenie Rady Dostępności – 11 czerwca 2024 r.

Spotkanie zostało zorganizowane w formule hybrydowej w Warszawie oraz na platformie Zoom. W posiedzeniu udział wzięły 64 osoby, w tym 43 członków Rady Dostępności oraz 21 zaproszonych gości jak również członkowie Sekretariatu. Posiedzenie poprowadziła Przewodnicząca Rady Dostępności – Monika Sikora, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej.

Wręczono Akty Powołania na członka Rady Dostępności osobom nieobecny na I posiedzeniu. W części merytorycznej spotkania omówiono:

- przepisy ustawy o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze która od 28 czerwca 2025 r. wprowadzi obowiązki związane z dostępnością wobec sektora prywatnego,
- wstępne propozycje nowelizacji ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
- informacje o potrzebie harmonizacji prawa dla rozwoju dostępności w zawodzie architekta,
- działania realizowane w obszarze dostępności szkolnictwa wyższego.

Podjęto decyzję o powołaniu 4 grup roboczych Rady:

- Grupy Roboczej do spraw Dostępności dla Osób z Niepełnosprawnością Wzroku – przewodniczący: Pan Andrzej Brzeziński, Prezes Polskiego Związku Niewidomych oraz Pani Marcelina Hernik, ekspert niezależny w pracach Rady Dostępności
- Grupy Roboczej do spraw wdrażania EAA – przewodniczący Pan Artur Marcinkowski, Accessibility Evangelist Fundacja Widzialni
- Grupy Roboczej do spraw dostępności kinematografii – przewodnicząca Pani Anna Żórawska, Prezeska Fundacji Kultury Bez Barrier
- Grupy Roboczej do spraw harmonizacji prawa dla zapewniania dostępności w projektowaniu architektoniczno-budowlanym – przewodniczący dr hab. inż. arch Wojciech Korbel, prof. Politechniki Krakowskiej, przedstawiciel Krajowa Izba Architektów RP w Radzie Dostępności.

W punkcie informacyjnym zaprezentowano efekty i wyzwania realizacji akcji „Przewijamy Polskę”, czyli instalacji w przestrzeni publicznej tzw. komfortek – toalet służących osobom z niepełnosprawnością i ich opiekunom do czynności higieniczno-pielęgnacyjnych.

III posiedzenie Rady Dostępności – 5-6 grudnia 2024 r.

Posiedzenie dwudniowe przeprowadzone w Warszawie poza siedzibą MFIPR W drugim dniu spotkania odbyła się wizyta studyjna członków Rady Dostępności w Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN w Warszawie. W posiedzeniu wzięło udział 65 osób, w tym 44 członków Rady Dostępności oraz 21 zaproszonych gości i organizatorów spotkania.

W części merytorycznej pierwszego dnia spotkania omówiono:

- informacje nt. stanu realizacji projektów i działań realizowanych w ramach rządowego programu na rzecz dostępności w tym projektów współfinansowanych z funduszy europejskich perspektywy 2021-2027.
- plany współpracy w Radzie Dostępności na 2025 r.
- dotychczasowe wyniki prac grup roboczych Rady, koordynatorzy przedstawili stan prowadzonych prac oraz harmonogram dalszej współpracy,
- wyniki badania ewaluacyjnego Ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami z 19 lipca 2019 r. jako podstawę do dalszych prac nad nowelizacją Ustawy. Odbyła się dyskusja dot. proponowanych zmian.

Ponadto zaprezentowano działaniami portalu Subiektywnie o Finansach, skupiające się na upowszechnianiu dostępności w edukacji finansowej oraz informacje nt. problemów wyzwań i potrzeb osób niedosłyszących (prezentacja samorzeczników z tego środowiska).

Drugi dzień posiedzenia (6 grudnia 2024 r.) poświęcono na wizytę studyjną w Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN w Warszawie. Członkowie Rady dowiedzieli się o strategii oraz narzędziach wdrażania dostępności w Muzeum.

III. Prace Rady Dostępności poza posiedzeniami

III.I Grupy robocze

W 2024 r. powołano 4 nowe grupy robocze:

- Grupa Robocza do spraw Dostępności dla Osób z Niepełnosprawnością Wzroku – zajmuje się zidentyfikowanymi a problemami braku jednolitych przepisów prawnych oraz nadmiaru niespójnych standardów i poradników dotyczących dostępności dla os. niewidomych. Kwestiami wymagającymi standaryzacji nad którymi pracuje grupa są m.in. lokalizacja ścieżek dotykowych, tabliczek na drzwiach, planów tyflograficznych, zastosowania alfabet Braille'a, brak wytycznych dla piktogramów i polskich skrótów nazw przycisków w windach, brak wytycznych dotyczących ewakuacji osób z dysfunkcją wzroku. Spotkania zaplanowano raz na 2 miesiące.
- Grupa Robocza do spraw wdrażania EAA – zajmuje się identyfikacją problemów interpretacyjnych dotyczących przepisów ustawy o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze i próbą ich wyjaśnienia. Są to m.in.: zakres definicji e-handlu, odpowiedzialność usługodawcy za urządzenie konsumenta, dostępność portalu związanego jest z oferowaniem lub świadczeniem usługi handlu elektronicznego, informacja o dostępności produktów i usług, dostosowanie dokumentów na stronach internetowych i aplikacjach mobilnych. Grupa w 2024 r. odbyła 3 spotkania
- Grupa Robocza do spraw dostępności kinematografii – zajmuje się wypracowaniem propozycji zapisów w nowelizacji ustawy o kinematografii uwzględniających potrzeby osób niesłyszących, szukaniem sposobów na przełamanie obaw producentów dot. bezpieczeństwa plików cyfrowych w wyniku zapewniania dostępności, definiowaniem

propozycji nowelizacji ustawy w obszarze dostępności. Grupa w 2024 r. odbyła 1 spotkanie.

- Grupa Robocza do spraw harmonizacji prawa dla zapewniania dostępności w projektowaniu architektoniczno-budowlanym zajmuje się ograniczeniem niespójności istniejącego prawa w obszarze dostępności, inwentaryzacją aktów prawnych z zawartymi w nich wymaganiami dotyczącymi dostępności, wyłonieniem zakres przepisów wymagających uspołnienia, korekty oraz uzupełnienia jak: projektowanie uniwersalne, pojęcie osoby z niepełnosprawnością, problematyka wymagań ewakuacji osób z niepełnosprawnościami. Grupa w 2024 r. odbyła 1 spotkanie

III.II Konsultacje

W 2024 r. z członkami Radą Dostępności konsultowano dokumenty i kwestie wykazane w poniższej tabeli:

L. p.	Przedmiot konsultacji	Data
1.	Regulamin organizacyjny prac Rady Dostępności II kadencji.	16 - 23.04.2024 r.
2.	Propozycje powołania grup roboczych Rady Dostępności II kadencji	16 – 26.04.2024 r.
3.	Sprawozdanie z realizacji Programu Dostępność Plus za 2023 r	16 - 30.04.2024 r.
4.	Propozycje projektów do finansowania z FERS	7 – 24.05.2024 r.
5.	Fiszka projektu Centrum Komunikacji dla Osób z Niepełnosprawnościami , Działanie 3.5 FERS	15.05.2024 r.
6.	Propozycji zmian Ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	14.06 – 5.07.2024 r.
7.	II konsultacja propozycji zmian Ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	5-13.09.2024 r.
8.	Konsultacja standardu dostępnego e-materiału (lista kontrolna) wypracowany w projekcie Instytutu Badań Edukacyjnych pn. „Wspieranie dostępności edukacji dla dzieci i młodzieży”	11 – 20.12.2024 r.

Materiały po konsultacjach z Radą Dostępności były przekazywane realizatorom poszczególnych działań lub wykorzystywane przez jednostkę koordynującą Program do realizacji zadań w tym zakresie.

III.III Uchwały

W 2024 r. Rada Dostępności nie podjęła żadnych uchwał.

IV. Reprezentacja Rady Dostępności w innych ciałach

Dwóch członków Rady Dostępności zostało wyznaczonych do składu Komitetu Monitorującego programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS) w którym realizowane są liczne przedsięwzięcia wspierające rozwój dostępności w Polsce w wielu obszarach, lub projekty i konkursy skierowane do osób z niepełnosprawnościami jako wiodącej gry osób ze szczególnymi potrzebami.

Ponadto w drodze głosowania członkowie Rady wyłonili swoich przedstawicieli do składu komitetów sterujących w projektach FERS: „Dostępność Plus dla AOS” i „AI DC - sztuczna inteligencja wspierająca dostępność cyfrową”

V. Inne działania

Członkowie Rady Dostępności byli na bieżąco informowani o uruchamianych nowych inicjatywach w zakresie dostępności (konkursy, postępowania zamówień publicznych, informacje o dobrych praktykach, wydarzeniach, konferencjach).

Członkom Rady Dostępności przekazywany był newsletter ze skrótem informacji o wszystkich aktualnościach zamieszczanych na stronie internetowej Programu Dostępność Plus www.dostepnoscplus.gov.pl. Modernizacji uległa strona internetowa z informacjami o posiedzeniach i działalności Rady Dostępności.